

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/44/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012201370
Dátum vydania rozhodnutia:	09.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012201370.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci navrhovateľ: Ing. R. R., bytom A. XX, T. proti odporkyni Sociálna poisťovňa ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o vdovecký dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sd/225/2012-22 zo dňa 22. mája 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Sd/225/2012-22 zo dňa 22. mája 2013, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13. júna 2012 , ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o vdovecký dôchodok, pretože nesplnil podmienky uvedené v § 293n ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odporkyne došiel k záveru, že odporkyňa žiadosť navrhovateľa o vdovecký dôchodok zamietla dôvodne. PhDr. E. R., manželka navrhovateľa, po ktorej si uplatňoval nárok na vdovecký dôchodok, zomrela dňa X. D. XXXX, navrhovateľovi nebol priznaný vdovecký dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a nebol ani uznaný za invalidného, pretože navrhovateľ, narodený dňa XX. D. XXXX dôchodkový vek 62 rokov dovŕšil dňa XX. D. XXXX, t.j. po uplynutí troch rokov od smrti manželky, nesplňal podmienky uvedené v § 293n ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z. Skutočnosť, že zomrelá manželka navrhovateľa poberala invalidný dôchodok je iba jednou z podmienok na priznanie vdoveckého dôchodku, avšak navrhovateľ nesplnil ďalšiu podmienku uvedenú v ustanovení § 293n ods. 1 zákona a to, že najneskôr do troch rokov od úmrtia manželky, t.j. do X. D. XXXX dovŕšil dôchodkový vek. Odporkyňa preto správne postupovala, keď žiadosť navrhovateľa o vdovecký dôchodok zamietla, nakoľko navrhovateľovi nárok

na vdovecký dôchodok nevznikol.

Navrhovateľ podal voči rozsudku krajského súdu odvolanie, s ktorým namietal, že súd prvého stupňa nezistil úplne skutkový stav, pretože nevzal do úvahy, že sa stal poberateľom starobného dôchodku 30. júna 2005 teda pred uplynutím trojročnej zákonom stanovenej lehoty, čo mala odporkyňa pri rozhodovaní o jeho nároku zohľadniť. Pretože súd o tomto nemal informácie nesprávne rozhodol v jeho neprospech. Napadnutý rozsudok preto navrhol zmeniť a zrušiť rozhodnutie odporkyne.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. Trvala na tom, že navrhovateľ nesplnil zákonom stanovené podmienky a preto jeho žiadosti nebolo možné vyhovieť. Odvolacie dôvody navrhovateľa nepovažovala za relevantné, nakoľko skutočnosť, že mu bol od 30. júna 2005 priznaný predčasný starobný dôchodok je irelevantná, nakoľko zákon o sociálnom poistení vyžaduje pre splnenie podmienok nároku na starobný dôchodok dovŕšenie dôchodkového veku a to navrhovateľ nesplnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 9. septembra 2014 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa § 293n ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z. vdovec, ktorého manželka zomrela pred 1. januárom 2004, nebol mu priznaný vdovecký dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 alebo zanikol nárok na taký vdovecký dôchodok pred 1. augustom 2006 a ku dňu smrti manželky, najneskôr do uplynutia troch rokov od smrti manželky, dovŕšil dôchodkový vek alebo bol uznaný invalidným a táto invalidita trvá aj po 31. júli 2006 z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, má nárok na vdovecký dôchodok po manželke, ktorá

- a) ku dňu smrti bola poberateľkou starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, čiastočného invalidného dôchodku alebo dôchodku za výsluhu rokov,
- b) ku dňu smrti splnila podmienky nároku na starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo získala dobu zamestnania na nárok na invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov, alebo
- c) zomrela v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Podľa názoru odvolacieho súdu v konaní neboli objektívne pochybnosti o skutkovom stave tak ako ho zistil súd prvého stupňa a ako vyplýva z obsahu pripojeného administratívneho spisu, t.j. že navrhovateľ pôvodne žiadosťou zo dňa 16. februára 2009 požiadal o priznanie vdoveckého dôchodku od 16. februára 2006. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 2. marca 2009 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o vdovecký dôchodok z dôvodu nesplnenia podmienok uvedených v § 293n ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z. Toto rozhodnutie navrhovateľ nenapadol opravným prostriedkom a je právoplatné. Novou žiadosťou spísanou dňa 1. júna 2012 navrhovateľ požiadal o priznanie vdoveckého dôchodku od 1. júna 2012. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13. júna 2012 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o vdovecký dôchodok, pretože nespĺňa podmienky uvedené v § 293n ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z. z. Nebolo sporné, že manželka navrhovateľa PhDr. E. R., po ktorej si navrhovateľ uplatňoval nárok na vdovecký dôchodok zomrela dňa X. D. XXXX, ani že navrhovateľovi nebol priznaný vdovecký dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a nebol ani uznaný za invalidného. Rovnako nebolo sporné, že navrhovateľ, narodený dňa XX. D. XXXX dovŕšil dôchodkový vek 62 rokov dňa XX. D. XXXX, t.j. po uplynutí troch rokov od smrti manželky.

Vychádzajúc z uvedeného neboli pochybnosti o tom, o aké dôkazné prostriedky odporkyňa oprela svoje rozhodnutie a odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporkyňa riadne

vyhodnotila dokazovanie, ktoré vyústilo v riadne zistený skutkový stav, z ktorého odporkyňa vychádzala pri svojom rozhodovaní. Ani odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania také pochybenia napadnutého rozhodnutia odporkyne resp. konania, ktoré mu predchádzalo, ktoré by odôvodňovali jeho zrušenie, preto pokiaľ sa krajský súd stotožnil s jej právnym záverom, v zmysle ktorého skutočnosť, že zomrelá manželka navrhovateľa poberala invalidný dôchodok je iba jednou z podmienok na priznanie vdoveckého dôchodku, avšak navrhovateľ nespĺnil ďalšiu podmienku uvedenú v ustanovení § 293n ods. 1 zákona a to, že najneskôr do troch rokov od úmrtia manželky, t.j. do X. D. XXXX dovŕšil dôchodkový vek a odporkyňa preto správne postupovala, keď žiadosť navrhovateľa o vdovecký dôchodok zamietla, nakoľko navrhovateľovi nárok na vdovecký dôchodok nevznikol, považoval tento jeho názor odvolací súd za správny. Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil a v primeranom rozsahu zaujal aj stanovisko k námietkam navrhovateľa (v podstate zhodným ako uvedeným v odvolaní), a odvolací súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 OSP nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje.

Námietku navrhovateľa uvádzanú v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa vytykajúcu nedostatočne zistený skutkový stav z dôvodu, že súd nevzal do úvahy skutočnosť, že 30. júna 2005 sa stal poberateľom starobného dôchodku a teda podľa jeho názoru splnil všetky zákonom stanovené podmienky odvolací súd nepovažoval za dôvodnú (s poukazom na to, že zákon vyžaduje dovŕšenie dôchodkového veku, čo poberanie „predčasného“ starobného dôchodku/čo navrhovateľ zamlčal/nepochybné nepreukazuje) a preto nespôsobilú spochybniť závery, ku ktorým tento súd dospel a náležite obsažným a presvedčivým spôsobom uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Odvolací súd pripomína, že nemožno považovať za porušenie práva navrhovateľa skutočnosť, ak súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutia podľa jeho predstáv. V zmysle obsahu rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“.

Z uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne považoval rozhodnutia odporkyne za vydané v súlade so zákonom a dôvodne odvolaniu navrhovateľa nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.